

Jan Ruusbroecwandeling

Vertrekpunt: Kerkplein Ruisbroek- Jan Ruusbroec en Onze-Lieve-Vrouwekerk
Afstand: 5,5 km

Wat beperkte, historische en geografische achtergrond

De fusiegemeente Ruisbroek ontwikkelde zich aan één van de belangrijkste rivieren in Brabant, de Zenne. In de middeleeuwen was Ruisbroek al verbonden met de bedevaartsstad Halle, Brussel en Ukkel door belangrijke handelswegen. Het dorp werd later door het kanaal Brussel-Charleroi, de spoorweg en de HST-lijn en de autosnelweg Brussel-Bergen in verschillende delen gesneden.

In de 12de eeuw waren diverse plaatsnamen in omloop: 'Ruschebruc', 'Russebusch', 'Ruskebroch', 'Ruschebruc' en tenslotte 'Rusbroeke'. Vanaf 1491 werd de naam 'Ruisbroeck' toegepast. Deze toponiemen zijn belangrijke bewijzen van de vroegere landbouwactiviteiten: een 'broek' is een moeras, door mensenarbeid afgewaterd en in weiland omgevormd, en 'rusch' of 'ruisch' is een biezensoort die in het water groeit. Door de aanleg van het 74 km lange kanaal (1827-1832) of de 'vaart' kwam de industrie tot hoge ontwikkeling en groeide de bevolking sterk aan.

*Eén van de beroemdste zonen uit Ruisbroek is **Jan van Ruusbroec (1293-1381)**. Op elfjarige leeftijd vluchtte hij weg naar Brussel en trok hij in bij zijn oom en priester, Jan Hinckaert. Hij studeerde er aan de kapittelschool, was 26 jaar kapelaan van de Sint-Goedelekerk en trok zich nadien terug in een kluis in het Zoniënwoud. Hier stichtte hij abdij van Groenendael en beleefde allerlei diepe godservaringen. De legende vertelt dat dit gebeurde onder een brandende lindeboom. Hij schreef verschillende verhandelingen, brieven en mystieke werken. Vele werken werden later in het Latijn, Frans, Duits of het Engels vertaald en inspireerden andere geestelijken. Terecht wordt hij als de belangrijkste schrijver van de 14de eeuw in het Nederlands en het Brussels aanzien. Jan van Ruusbroec overleed in 1381, als prior van het hogervermelde klooster.*

De wandeling zelf

We starten op het **Kerkplein**, voor de hoofdingang van de Jan Ruusbroec en Onze-Lieve-Vrouwekerk. Het Kerkplein is aangelegd op het vroegere kerkhof. Historische documenten vermelden de aanwezigheid van een kapel vanaf 1138, afhankelijk van Dworp. In de 13de eeuw werd een eenvoudige, kruisvormige dorpskerk in zand- en baksteen gebouwd. In 1650 werd de kerk een zelfstandig bedehuis. In de 19de eeuw was de kerk dringend aan herstellingen toe. Men opteerde voor een grotere en nieuwe kerk. De huidige neoromaanse kerk met byzantijnse elementen werd naar de plannen van architect H. Jacobs opgetrokken tussen 1895 en 1896. De klokkentoren werd pas voltooid na de eerste wereldoorlog. De kerk werd opgetrokken in witte zandsteen, roodbruine baksteen of 'boerensteen' en 'petit granit'. In 1981 werd Jan Ruusbroec herdacht en kwam de huidige dubbele benaming van de kerk in omloop. Op het Kerkplein werden symbolisch drie lindebomen

aangeplant en aan de zijgevel van de kerk werd door het Herdenkingscomité Jan Ruusbroec een herinneringsplaat in bladvorm en in witte Spaanse steen bevestigd.

Ga de kerk even binnen. De kapel en het altaar in de rechterzijbeuk zijn toegewijd aan Jan van Ruusbroec. Hij is ook afgebeeld op een muurfresco van A. Van Grambergen en een glasraam. Sedert 1931 wordt in het tabernakel een relik van de mysticus bewaard in een zilveren reliekschrijn.

We starten de wandeling aan de hoofdingang van de kerk en zien op de hoek rechts de **pastorij**. Dit gebouw werd zoals de kerk door architect Jacobs gebouwd en dateert uit het einde van de 19de eeuw.

We volgen de **Kerkstraat** met rechts van ons het **gemeentelijke kinderdagverblijf 'Jip en Janneke'**, de voormalige gemeenteschool. Wat verder lopen we langs een gebouw in cottagestijl dat vroeger fungeerde als postkantoor en gaan naar de **Fabriekstraat**.

We zien het vroegere gemeentehuis, gebouwd in 1968 dat thans dienst doet als **administratief centrum van het Leeuwse OCMW**. We steken de Fabriekstraat over en volgen de weg naast het OCMW-complex. We lopen richting **Kleine Beemd** en zien rechts het oudste gedeelte van het klooster van de Zusters der H.H. Harten dat op oude documenten steeds vermeld werd met de naam '**Het Hemelrijk**'. We lopen verder langs het dienstencentrum '**t Paviljoentje**' bestaande uit serviceflats voor bejaarden en een ontmoetingsruimte.

In het park ligt tussen de bomen links een paviljoen. Het is het bibliotheekfiliaal Kleine Bempt. We volgen de weg, draaien na enkele meters naar links en gaan over de brug van de meanderende Laekebeek. We bereiken de beemd, volgen de wegwijzer 'Kleine Beemd' en lopen tot de **Wandelingstraat**. We gaan rechtdoor, wandelen doorheen het **gemeentelijk domein** en zien 2 visvijvers.

Rechts zien we gebouwen in baksteen, versierd met opvallende rondboogfriezen. Zij zijn de resten van een belangrijk textielcomplex. Het gemeentelijk domein behoorde vroeger toe tot de blekerij en linnenweverij Rey-Ainé. De visvijvers werden toen via een grachtensysteem met Zennewater gevoed en leverden het noodzakelijke zachte water voor de bewerking van lijnwaad. Het linnen werd er met speciale houten schoppen regelmatig bevochtigd, in openlucht op het gras van de omgevende bermen gespreid en gebleekt. Op een deel van het Reydomein werd later een woonwijk aangelegd. Na de eerste vijver slaan we links af en volgen we de oever.

We lopen over de beek, de 'Oude Gracht', en gaan tot aan de **Sporthal A.J. Brailard**, genoemd naar de vroegere burgemeester en ingehuldigd op 4 mei 1974. We slaan rechtsaf en volgen het aangelegde pad. Aan de splitsing draaien we naar links en bereiken we de **Broekweg**. We volgen deze en zien links de autosnelweg en rechts weiden omzoomd met Canadapopulieren en meidoorn. Hier bloeien tal van wilde planten zoals perzikkruid, boerenwormkruid, het harig wilgeroosje en het duizendblad. Op het kruispunt met de Hemelstraat bevond zich een halte, het 'Wit Huizeken', waar men van een frisse geuze of kriek en een boterham met plattekaas genieten kon.

We draaien aan het kruispunt mee naar rechts en volgen de **Hemelstraat**. Deze straat is als het ware de grens tussen Beersel en Sint-Pieters-Leeuw. Links over de autosnelwegbrug kunnen we verder richting Lot en Drogenbos en zo aansluiten op het Felix De Boeckpad en de Herman Teirlinckroute.

Even verder bereiken we het kruispunt met de Hengststraat. We slaan rechts af, wandelen langs weiden en knotwilgen en zien links de voetbalvelden van **het Ph. Destryckerstadion**.

We bereiken verderop opnieuw de Laekebeek en steken deze over. We volgen verder de **Hengststraat** en zien rechts een complex van sociale appartementen en woningen, **Den Oeverbeemd**. We blijven de Hengststraat tot het einde en belanden zo opnieuw in de Fabriekstraat.

We steken deze over, draaien links af en volgen de **Kleine Brugstraat**. Aan het kruispunt met de Brugstraat gaan we naar links tot het **Guldenbodemplein**. We nemen de voetgangersbrug over de spoorweg, de HST-lijn en het kanaal. Hier genieten we van een mooi panorama van de gemeente en een zicht op het complex van de '**Moulins de Ruysbroeck**'. Deze industriële graanmaalderijen uit de 19de eeuw zijn nog steeds merkwaardig omwille van de toegepaste bouwtechnieken. Het is één van de oudste gewapende betonconstructies, werd volledig met baksteen ommanteld en pittoresk versierd met rondboogfriezen. Dankzij een Bijzonder Plan van Aanleg wordt het oude industriegebouw binnenkort omgevormd tot een kantoren en woonruimtencomplex.

We volgen het jaagpad langs het kanaal. Na ongeveer 500 meter komen we bij het kruispunt met de Meerweg en de Ruisbroeksesteenweg en draaien naar rechts. We lopen over het kanaal via sluis nr. 9 aan het Sasplein, maken gebruik van de voetgangerstunnel en komen uit in de **Stationsstraat**. We volgen deze tot aan de Jan Ruysbroec en Onze-Lieve-Vrouwekerk, ons vertrekpunt.

V.U.: Gemeente Sint-Pieters-Leeuw, dienst Toerisme i.s.m. de werkgroep Wandelpaden.